

2011 / תשע"א

**קורס 290.1024 – יסודות הסייעוד
סמסטר ב'**

מועד: יום ג' שעות 14-16

מרצות: ד"ר אפרת שדמי (מרכזת הקורס), ד"ר שרה שחף, ד"ר אנה זיסברג

שעות קבלה: בתיאום מראש

סוג הקורס: קורס מבוא משולב הרצאות וסדנה בקבוצות

מטרות הקורס:

גיבוש השקפת עולם פרופסיונאלית בסייעוד

תכני הקורס:

הקורס יתמקד בנושאים בעלי זיקה ישירה לסייעוד: בריאות, האדם, טיפול-Caring, היבטים סביבתיים וחברתיים, כמו כן בערכים הבסיסיים של המקצוע: הומניזם, בריאות, איכות.

- הכרות מושג הבריאות
- הגדרות ומאפייני המושג.
- ההשפעות של תפיסת בריאות שונה על מצב בריאות האוכלוסייה.
- פיתוח הבנה לגבי מערכת בריאות
- הכרות מבנה מערכת הבריאות.
- היסטוריה של מערכת הבריאות בארץ.
- גורמים שהשפיעו על מערכת הבריאות בארץ.
- חוק הבריאות והשפעתו על מערכת הבריאות בארץ.
- אתיקה וחשיבה ביקורתית בסייעוד
- ההתנהגות המקצועית.
- קונפליקט בין תפיסות ערכיות שונות של גורמים במערכת.
- חשיפה לערכי הקוד האתי.
- מאפייני הלקוח כצרכן של מערכת הבריאות.
- חוק זכויות החולה והשלכותיו לגבי המערכת.
- מקצוע הסייעוד בראייה היסטורית.
- הגדרות הסייעוד השונות והתפתחות מקצוע הסייעוד.
- תפקיד הקהילה בבריאות.
- פיתוח חשיבה מערכתית ביקורתית.
- פיתוח מודעות לחשיבות התפקוד בשונות ובעמימות בחברה המודרנית.
- פיתוח מודעות לחשיבות התפקוד במורכבות.
- פיתוח יכולת למידה עצמית וקבוצתית.
- פיתוח מודעות עצמית לשינויים שחלו בזהות המקצועית במהלך הקורס.

תוכנית השיעורים:

מליאה	מערכת הבריאות בישראל: כלכלת בריאות	22.2	.1
מליאה	פערים ואי שוויון בבריאות	1.3	.2
מליאה	טיפול פליאטיבי וחוק החולה הנוטה למות	8.3	.3
מליאה	טיפול בסוף החיים- הוספיס	15.3	.4
קבוצות	דיון קבוצתי	22.3	.5
מליאה	סיעוד ומשפחה	29.3	.6
מליאה	איכות בבריאות	5.4	.7
קבוצות	דיון קבוצתי	12.4	.8
מליאה	הירארכיות בפרקטיקה בסייעוד	3.5	.9
קבוצות	פאנל תפקידים בסייעוד	17.5	.10
מליאה	מחקר בסייעוד	24.5	.11
קבוצות	סיכום זזהות מקצועית	31.5	.12
	מבחן	14.6	.13

מתודולוגיה:

רוב החומר יינתן לקריאה בבית כדרישת קדם לדיונים בכיתה.

דרישות הקורס:

- נוכחות חובה (היעדרות מותרת עד 20%)
- קריאת ספרות
- ניתוח סוגיות שונות בכתב ברמה אישית וקבוצתית.

הערכה:

- השתתפות פעילה בדיונים בפנלים וקבוצות
- תרגילי קריאה
- מבחן סמסטר ב'
- ציון עובר של הסמסטר ושל הקורס השנתי – 70.
- הציון הכולל של סמסטר ב' מהווה 50% מהציון הסופי.

הקורס הינו קורס קדם לכל קורסי הסייעוד והניהול הבאים אחריו. התרגילים יוגשו ישירות למרצים בדואר אלקטרוני או בכל דרך שיתואם בין המרצה לסטודנטים שלו. לא תהייה הגשה או החזרת עבודות במזכירות החוג.

אתר אינטרנט: אתר הוראה מתוקשבת קורס 290.1024

ביבליוגרפיה:

ספר מומלץ (הרחבה על כל אחד מהנושאים המועברים בקורס):

Potter, P.A., & Perry, A.G. (2005) *Fundamentals of nursing*, 6th Ed. St. Louis, Mo.: Elsevier Mosby

(קיים גם במהדורה מ 2001)

Scott, C. (2003). Setting safe nurse staffing levels. *Acedido em*, 28(6), 1-39.

22.2.11 - מערכת הבריאות בישראל: כלכלת בריאות

קריאת חובה

- בן נון, ג. ברלוביץ, י. שני, מ. (2005) הקצאת המקורות לקופות החולים על בסיס הקפיטציה. *מערכת הבריאות בישראל*. הוצאת משרד הביטחון. עמודים 275-297.
- בן נון, ג. ברלוביץ, י. שני, מ. (2005) הסדרי התשלום במערכת הבריאות. *מערכת הבריאות בישראל*. הוצאת משרד הביטחון. עמודים 298-321.

1.3.11 - פערים ואי שוויון בבריאות

קריאת חובה

- אפשטיין, ל. (2009). אי שוויון בבריאות בישראל: הבעיה, הסיבות והפעילות הדרושה לצמצומו. בתוך: דורון, ח. (עורך) *מערכת הבריאות: לאן?* הוצאת הספרים של אוניברסיטת בן גוריון. עמ' 73-99.

8.3.11 טיפול פליאטיבי וחוק החולה הנוטה למות

קריאת חובה

- חוק זכויות החולה, 1997, משרד הבריאות
- חוק החולה הנוטה למות, 2005, ספר חוקים 2039, משרד הבריאות

15.3.11 טיפול בסוף החיים – הוספיס

קריאת חובה

- טיכו, א. (2006). נוסחת "האיזון הראוי" בין ערך קדושת החיים לבין אוטונומיות הרצון ואיכות החיים – בחינה ביקורתית, *רפואה ומשפט*, 35, 32-47.

קריאה מומלצת

- זמישלני, צ. ונחשוני, א. (2009). התמודדות עם החולה הנוטה למות. *הרפואה*, 148, 34-35.

22.3.11 דיון קבוצתי

29.3.11 סיעוד ומשפחה

קריאת חובה

- Maurer, F. A., & Smith, C. M. (2005). Community/Public Health Nursing Practice: Health for Families and Populations.

5.4.11 איכות בבריאות

קריאת חובה

- ד' כהן, א., דריהר, י., רגב-רוזנברג, ס., יעקובסון, א. (2010). תוכנית מדדי האיכות בשירותי בריאות כללית: העשור הראשון. הרפואה, 143, 237-239.
- גולדמן, ד. (2009). איכות בסייעוד במערכת האשפוז: מודלים ויישומם – מבוא, סיעוד ואיכות, איכות בסייעוד ונהלים מקצועיים, מודלים לאיכות ומדידת איכות (מודל מבנה, תהליך, תוצא), קריטריונים לבחירת מדדי איכות, מדדי איכות בסייעוד. בתוך א. תורן וא. פיקר (עורכים). מנהיגות בלבן: ניהול סיעוד בבתי חולים (עמ' 57-67, 71-78). ירושלים: הוצאת מאגנס.
<http://www.publishersrow.com/dBookReader/default.asp?bvid=5221>
- פרוינד, ר. (2009). נהלים והנחיות מקצועיות - מה בין הנחיות מקצועיות לנהלים?, הנחיות מקצועיות ונהלים – מטרות, יתרונות וחסרונות, מעמדם החוקי של הנחיות מקצועיות ונהלים. בתוך א. תורן וא. פיקר (עורכים). מנהיגות בלבן: ניהול סיעוד בבתי חולים (עמ' 91-101, 105-108). ירושלים: הוצאת מאגנס.
<http://www.publishersrow.com/dBookReader/default.asp?bvid=5221>

12.4.11 דיון קבוצתי

3.5.11 הירארכיות בפרקטיקה בסייעוד

קריאת חובה:

- סילנר, ד., רסין, מ. וקנטי, ת. (2009). ניהול כוח אדם בסייעוד – תמהיל כוח אדם, קידום. בתוך א. תורן וא. פיקר (עורכים). מנהיגות בלבן: ניהול סיעוד בבתי חולים (עמ' 131-137, 142-145). ירושלים: הוצאת מאגנס.
<http://www.publishersrow.com/dBookReader/default.asp?bvid=5221>
- תורן, א. ובלבן, ר. (2009). פיתוח המשאב האנושי – מבוא, פיתוח מקצועי ברמה לאומית, פיתוח מקצועי ברמת הארגון. בתוך א. תורן וא. פיקר (עורכים). מנהיגות בלבן: ניהול סיעוד בבתי חולים (עמ' 151-160). ירושלים: הוצאת מאגנס.

<http://www.publishersrow.com/dBookReader/default.asp?bvid=5221>

17.5.11 פאנל תפקידים בסייעוד

24.5.11 מחקר בסייעוד

קריאת חובה:

- מיכלינה, ס., מילמן, ל. (2006). אחות בתפקיד מתאמת מחקר בניירולוגיה, סעוד ניירולוגי, 3: 18-22.
- שושן, ל. (2005). שימוש ב Anal Plague כשיטת טיפול בדליפות צואה בילדים עם MeningoMyeloCele. האחות בישראל: רבעון הסתדרות האחיות והאחים בישראל, 172: 30-33.

קריאה מומלצת:

- Trinkoff AM, Johantgen M, Storr CL, Gurses AP, Liang Y, Han K. (2011). Nurses' work schedule characteristics, nurse staffing, and patient mortality. *Nursing Research*. 60(1):1-8.
- Zisberg, A., Shadmi, F., Gur –Yaish, N., Sinof, G., Srulovici, E., & Ademy, H. (2011). Low mobility during hospitalization and older adults' functional decline. *Journal of the American Geriatrics Society*. 59(2), 266-73. doi: 10.1111/j.1532-5415.2010.03276.x.

31.5.11 סיכום וזהות מקצועית

14.6 מבחן